

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 1 -

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/PŘÍPRAVKU A SPOLOČNOSTI / PODNIKU VÝROBCU ALEBO DOVOZCU:

1.1. Obchodný názov výrobku: **BUMPER SUPER**

1.2. Použitie látky/prípravku: postrekový fungicídny prípravok

1.3. IDENTIFIKÁCIA SPOLOČNOSTI (PODNIKU) ZODPOVEDNEJ ZA UVEDENIE LÁTKY ALEBO PRÍPRAVKU NA TRH (VÝROBCA, DOVOZCA ALEBO DISTRIBÚTOR)

Výrobca:

Obchodné meno: ARAGONESAS AGRO SA, Avenida de la Industria 60, 289 70 Humanes Madrid, Spain, člen skupiny Makhteshim – Agan Industries, Izrael
fax: (0034) 915852306

Dovozca:

AGROVITA spol. s r.o.
Nádražná 28
900 28 Ivanka p. Dunaji
tel. 02/4594 4730-32

www.agrovita.sk

AGROVITA spol. s r.o.
Za Rybníkem 779
252 42 Jesenice
tel. 00420 241 930 644

1.4. Núdzový telefón spoločnosti / príslušného orgánu zodpovedného za preberanie informácií týkajúcich sa ochrany zdravia ľudí:

Národné Informačné Toxikologické Centrum v Bratislave, telefón: + 421 2 54774166, mobil: +421 911 166 066

2. INFORMÁCIE O ZLOŽENÍ LÁTKY ALEBO PRÍPRAVKU A PRÍSADÁCH:

2.1. Charakteristika výrobku: propikonazol, prochloraz, pomocné látky, rozpúšťadlo

2.2. Výrobok obsahuje tieto nebezpečné látky:

Chemický názov:	Obsah (%):	Číslo CAS:	Číslo EINECS:	Symbole:	R-vety:
propikonazol (1-/2-(2,4-dichlórfenyl)-4- propyl-1,3-dioxalán)	90 g/l	60207-90-1	262-104-4	Xn, N	22-50/53
prochloraz (1-/N-propyl-N-2-(2,4,6-trichlórfenoxy)-etyl-karbamoyl/-imidazol)	400 g/l	67747-09-5	266-994-5	Xn, N	22-50/53

3. IDENTIFIKÁCIA RÍZÍK:

3.1. Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na zdravie človeka pri používaní prípravku:

Prípravok má charakter nebezpečného prípravku pre zdravie človeka v zmysle kritérií zákona č. 163/2001 Z.z., je klasifikovaný ako dráždivý Xi. Mierne dráždi oči.

3.2 Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na životné prostredie:

Prípravok má charakter nebezpečného prípravku pre životné prostredie v zmysle kritérií zákona č. 163/2001 Z.z.. Jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia (R51/53)

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 2 -

4. POKYNY PRE PRVÚ POMOC

4.1. Všeobecné pokyny:

Dodržujte bezpečnostné pokyny v návode na použitie uvedené na obale. Pri výskyte zdravotných ťažkostí alebo v prípade neistoty ihneď kontaktujte lekára a poskytnite mu údaje z tejto bezpečnostnej karty.

4.2. Pri nadýchaní: ihneď odveďte na čerstvý vzduch, pokiaľ postihnutý nedýcha, zabezpečte umelé dýchanie až do príchodu lekárskej pomoci! Po nadýchaní sledujte možný výskyt edému pľúc.

4.3. Pri styku s pokožkou: Zasiahnutý odev musí byť čo najrýchlejšie odstránený. Postihnuté miesto ihneď umyte vodou a mydlom, dobre opláchnite. Umyté miesta pokožky natrite reparačným krémom. Pri pretrvávajúcom dráždení pokožky vyhľadajte lekára.

4.4. Pri zasiahnutí očí: Pri násilne otvorených viečkach vypláchnite ihneď oči veľkým množstvom vody. Ak má postihnutý očné šošovky, je potrebné ich najskôr odstrániť. Ihneď vyhľadajte lekársku pomoc.

4.5. Pri požití: Ústa vypláchnite vodou a zabezpečte vypitie väčšieho množstva vody a medicínálneho uhlia (ale len v prípade, že postihnutý je pri vedomí a nemá kŕče). Nevyvolávajte zvracanie. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie. Nikdy nepodávajte nič ústami a nevyvolávajte zvracanie, ak postihnutý nie je pri vedomí.

4.6. Ďalšie údaje:

Poznámka pre lekárov:

Nie je známa žiadna špecifická terapia. Použite podpornú a symptomatickú liečbu.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1. Vhodné hasiace prostriedky: CO₂ a prášok na malé požiare, jemná vodná triešť alebo pena pre väčšie

5.2. Nevhodné hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov: vyhnite sa prudkému prúdu vody

5.3. Zvláštne nebezpečie: približujte sa z náveternej strany a z čo najväčšej vzdialenosti, pokiaľ je to možné, ohradte miesto zásahu tak, aby sa predišlo úniku kontaminovanej vody

5.4. Zvláštne ochranné prostriedky pre hasičov: vždy použite uzavretý dýchací prístroj a nepriepustný protichemický odev – vznik toxických, dráždivých a horľavých rozkladných produktov (oxidy dusíku, oxid uhoľnatý, oxidy fosforu, kyselina fosforečná, chlorovodík, rôzne chlórované organické zlúčeniny...)

Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov a výzbroj pre hasičské jednotky musí zodpovedať zákonu č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi a zákonu č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore.

5.5. Ďalšie údaje: Ochladzujte kontajnery v mieste požiaru vodnou hmlou alebo trieštenou vodou.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENENÍ

6.1. Bezpečnostné opatrenia na ochranu osôb: Dodržujte predpisy pre ochranu osôb a bezpečnosť pri práci. Zabrániť kontaktu s pokožkou a očami a sliznicami. Odporúča sa vypracovať plán s pokynmi pre prípad úniku. Použite vhodný ochranný odev (Časť 8). Odstráňte všetky zdroje zapálenia. Nebezpečenstvo vzniku požiaru.

6.2. Environmentálne bezpečnostné opatrenia: Okamžite odstráňte z zdroj/príčinu úniku. V závislosti na rozsahu úniku použite primerané ochranné prostriedky (rukavice, maska, protichemický odev). Nechránené osoby ihneď vykážite z miesta havárie. Zabráňte preniknutiu do pôdy, kanalizácie, povrchových a spodných vôd. Pri väčšom rozsahu znečistenia riek, jazier a kanalizácie zistený stav oznámte príslušným orgánom podľa platných predpisov.

6.3. Metódy čistenia: Malé množstvá absorbujte do zmesi vhodného nehorľavého materiálu (kaolín, vapex, Fullerova hlinka...) a haseného vápna, zhromaždíte do pripravenej nádoby, mechanicky odstráňte do uzatvárateľných kontajnerov. Kontajnery musia byť označené. Likvidovať v zmysle predpisov, zaslať na spálenie do spaľovne nebezpečných odpadov. Zasiahnuté miesto dočistiť vodou. Ak je prípravok vyliaty na pôdu, zoškrabte cca 5 cm a uložte do kontajnera. Väčšie množstvá absorbovaného odpadu by mali byť uskladnené v kovových nádobách a následne zlikvidované v certifikovanej spaľovni odpadov. Kontaminovaná voda nesmie uniknúť do kanalizácie. Vodu použitú pri čistení zachyťte a odovzdajte na čistenie do špecializovaného zariadenia.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 3 -

7. NAKLADANIE A SKLADOVANIE

7.1. Zaobchádzanie: Zabráňte kontaktu s očami, pokožkou a sliznicou. Použite vhodný nepriepustný odev. Zabezpečte dobré vetranie. Dodržujte predpisy pre ochranu osôb a bezpečnosť pri práci. Manipulujte tak aby nedošlo k úniku. Pri použití ako pesticíd, dodržujte pokyny uvedené na príbalovej informácii.

Vo výrobnej prevádzke (príprava, plnenie, balenie) by sa malo zabrániť všetkým kontaktom pracujúcich osôb s prípravkom. Pri dlhodobej práci sa vyžaduje sa lokálne odsávanie a adekvátne ventilácia. Nevдыхajte výpary.

7.2. Skladovanie: Uchovávajú v tesne uzavretých originálnych obaloch. Skladujte v suchých, krytých a tmavých priestoroch chránených pred poveternostnými vplyvmi pri teplotách do +30°C. Uchovávajú mimo dosahu detí. Uchovávajú mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá. Skladujte mimo dosahu zdrojov tepla. Nádoby udržiavajte suché !

Vhodný obalový materiál: Kovové sudy s ochrannou vrstvou. Polyetylén

8. KONTROLY EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

8.1. hodnoty limitov expozície: -

Hodnoty limitov expozície podľa Nariadenia vlády SR 4. 45/2002 Z.z., Príloha č.1

Najvyššie prípustné hodnoty vystavenia (NPHV): nestanovené

Najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pevným aerosólom bez toxického účinku: nestanovuje sa

8.2. Kontroly expozície: -

8.2.1. Kontroly expozície na pracovisku: -

Kontroly expozície zabezpečiť v zmysle Zákon NR SR č. 367/2001 Z.z. z 15. septembra 2001.

Osobné ochranné prostriedky

8.2.1.1. Ochrana dýchacieho ústrojenstva: nie je potrebná pri práci s uzavretým systémom, pri úniku alebo nakladaní takým spôsobom že vznikajú výpary, mlha alebo rozprašky použite protichemické masky

8.2.1.2. Ochrana rúk: Noste vhodné gumové rukavice (EN 374). Vhodný materiál: laminované rukavice, butylová alebo nitrilová guma, viton.

8.2.1.3. Ochrana očí: Zabráňte vniknutiu do očí. Noste vhodné tesné okuliare alebo štít (EN 166). Odporúča sa, aby bolo pracovisko vybavené zariadením na výplach očí.

8.2.1.4. Ochrana pokožky: Pri stálej práci noste primerane nepriepustný ochranný odev a topánky.

8.2.1.5. Špecifické hygienické opatrenia: Po ukončení práce a počas prestávok si umyte ruky. Vyzlečte použité pracovné oblečenie, osprchujte sa a použite čisté oblečenie. Po každom použití ochranné pracovné oblečenie a pomôcky vyperte vodou a mydlom.

Zabráňte kontaktu prípravku s pokožkou, očami a sliznicami. Pri používaní nejedzte, nepite, nefajčite.

Uchovávajú mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá.

8.2.1.6. Zvláštne opatrenia: -

8.2.2. Environmentálne kontroly expozície: -

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Skupenstvo:	kvapalina
Farba:	číra, bledo žltá
Vôňa:	špecifická
Bod varu:	180°C/0,1 mm Hg (propikonazol)

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 4 -

Bod topenia:	48-51°C (prochloraz)
Rozkladná teplota:	okolo 150°C
Bod zápalu:	76, 7°C
Bod samozápalu:	133°C
Horľavosť	horľavý
Explozívnosť:	neexplozívny
Oxidačné vlastnosti:	neoxiduje
Horľavosť:	nehorľavý
Rozdeľovací koeficient:	Log = 3,51 (n-oktanol/voda) propikonazol 4,06 prochloraz
Rozpusťnosť vo vode :	150 mg/l propikonazol 26,1 mg/l prochloraz
Tlak pár :	1,3 x 10 ⁻⁴ Pa čistý propikonazol 4,6 x 10 ⁻⁶ Pa čistý prochloraz

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: stabilný pri zachovaní štandardných podmienok, nepodlieha polymerizácii. Chráňte pred otvoreným ohňom, zdrojmi tepla a slnečným svetlom. Pri vyšších teplotách sa rozkladá.

10.2. Materiály, ktorým sa treba vyhýbať: Silné alkálie, bordeauxská zmes a pod. znižuje antifungálnu účinnosť

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu: Pri termálnej dekompozícii sa tvoria oxidy dusíka, uhlíka, kyanidy a chloridy.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna toxicita:

orálna: LD50 (potkan) > 2000 mg/kg

dermálna: LD 50 (potkan) > 2000 mg/kg

inhalácia : LC 50 (potkan) = 7,92 mg/l pri 4 hod

Prim. dráždenie oka: dráždi oko králika

Senzitizácia kože: nedráždí pokožku králika, ani morčiat.

Dlhodobá toxicita: Trieda C, podľa EPA klasifikácie

Chronická toxicita *: látka nie je mutagénna, teratogénna, nebol pozorovaný vplyv na reprodukciu (potkany, králiky)

* účinná technická látka

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Hodnotenie sa do veľkej miery alebo úplne opiera o údaje o účinnej látke.

Pohyblivosť v pôde:

Hlavná zloženie a ani metabolity neprenikajú pôdou, takže znečistenie vodných zdrojov nie je možné predpokladať

Perzistencia/degradácia.: Podlieha degradácii pri účinku slnečného a UV žiarenia.

Ekotoxicita: škodlivý pre vodné organizmy LC 50 < 10 mg/l

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 5 -

nízka toxicita na včely
LD 50 > 2000 mg/kg (vtáky)

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ

Veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Neznečisťujte vodné nádrže, vodné toky a priekopy touto chemikáliou ani použitým obalom. Dôsledne vymyte. Obal a oplachová voda sa musia zlikvidovať bezpečným spôsobom a v súlade s platnými prepismi o odpadoch a vodách. Odporúča sa odovzdať firme majúcej licenciu na spracovanie odpadu alebo do autorizovanej spaľovne. Nepoužívajte obal znovu pre akékoľvek účely. Zneškodnenie látky alebo prípravku musí zodpovedať zákonu č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

13.1. Metódy zneškodňovania látky alebo prípravku:

Mechanicky odstrániť. Zneškodniť v zmysle vyhlášky o odpadoch. Neodstraňovať spoločne s odpadmi z domácností. Zneškodniť v certifikovanej spaľovni nebezpečných odpadov

Názov druhu odpadu: agrochemické odpady obsahujúce nebezpečné látky
Katalógové číslo odpadu podľa vyhlášky č.284/2001 Z.z.: 02 01 08
Kategória odpadu: N

13.2. Metódy zneškodňovania kontaminovaných obalov:

Pri príprave vypláchnuť vodou ktorá sa použije na prípravu postreku, vymyť trikrát väčším množstvom vody a zneškodniť ako bežný odpad. Obaly sú vhodné pre recykláciu.

Názov druhu odpadu: obaly z plastov

Katalógové číslo odpadu pre prázdny obal podľa vyhlášky č. 284/2001 Z.z.: 15 01 02

Kategória odpadu: O

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVE

14.1. Pozemná preprava:

Pomenovanie a opis: LÁTKY OHROZUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KVAPALNÉ, I.N. (Obsahuje propikonazol a prochloraz)

Trieda: 9

Klasifikačný kód: M6

Obalová skupina: III

Číslo UN: 3082

Kemlerovo číslo: 90

Označenie: 9

číslo položky: 9,11° (c)

14.2. Vnútrozemská vodná preprava:

Pomenovanie a opis: LÁTKY OHROZUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KVAPALNÉ, I.N. (Obsahuje propikonazol a prochloraz)

ADN / ADN R:

Trieda: 9

Číslo UN: 3082

Obalová skupina: III

14.3. Námorná preprava:

Pomenovanie a opis: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (Contains Propiconazole and Prochloraz)

Trieda: 9

Číslo UN: 3082

Obalová skupina: III

Označenie: 9

Látky znečisťujúce more: áno

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 6 -

14.4. Letecká doprava:

Pomenovanie a opis: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (Contains Propikonazole and Prochloraz)

Trieda: 9

ICAO / IATA:

Trieda: 9

Číslo UN: 3082

Obalová skupina: III

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1. Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie na etikete v súlade so zákonom č. 163/2001 Z.z.:

15.1.1. Nebezpečné zložky prípravku:

Chemický názov:	Obsah (%):	Číslo CAS:	Číslo EINECS:
Propikonazol (1-/2-(2,4-dichlórfenyl)-4- propyl-1,3-dioxalán)	90 g/l	60207-90-1	262-104-4
Prochloraz (1-/N-propyl-N-2-(2,4,6-trichlorofenoxy)-etyl-karbamoyl/-imidazol)	400 g/l	67747-09-5	266-994-5

15.1.2. Výstražné symboly:

N - Nebezpečný pre životné prostredie

Xi - Dráždivý

15.2. Osobitné predpisy týkajúce sa ochrany osôb alebo životného prostredia:

- Zákon č. 163/2001 Z.z. z 5. apríla 2001 o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení zákona č. 128/2002 Z.z. z 15. februára 2002.
- Zákon NR SR č. 514/2001 Z.z. zo 6. novembra 2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády SR č.45/2002 zo 16. januára 2002 o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi.
- Zákon NR SR č.367/2001 Z.z. z 15. septembra 2001 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.
- Zákon č. 223/2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 15. mája 2001.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z.z. z 11. júna 2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	BUMPER SUPER				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 7 -

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE:

16.1. Zoznam relevantných viet označených písmenom R:

- R36 Dráždi oči.
R51/53 Jedovatý pre vodné organizmy; Môže spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

16.2. Zoznam relevantných viet označených písmenom S:

- S2 Uchovávajte mimo dosahu detí.
S13 Uchovávajte mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá.
S20/21 Pri používaní nejedzte, nepite a nefajčite.
S25 Zabráňte kontaktu s očami.
S26 V prípade kontaktu s očami je potrebné ihneď ich vymyť s veľkým množstvom vody a vyhľadať lekársku pomoc.
S36/37/39 Noste vhodný ochranný odev, rukavice a ochranné prostriedky na ruky a tvár.
S45 V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal a označenie.
S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.
S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov.

16.3. Ďalšie označenia a klasifikácie:

- Z4 Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá relatívne neškodný.
Vt5 Prípravok je pre vtáky relatívne neškodný pri neprekročení predpisanej dávky alebo koncentrácie.
Vo2 Pre ryby a ostatné vodné živočíchy jedovatý.
V3 Prípravok je relatívne neškodný pre populácie: dážďovky.

16.4. Plné znenie R-viet použitých v časti 2 a 3:

- R22 Škodlivý po požití
R50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia

Karta bezpečnostných údajov je spracovaná v súlade s požiadavkami Zákona č. 163/2001 Z.z. Obsahuje údaje potrebné pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu našich vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Nevytvárajú však základ pre akýkoľvek zmluvný vzťah. V prípade použitia látky alebo prípravku iným spôsobom ako doporučeným v tejto karte bezpečnostných údajov, dodávateľ nezodpovedá za prípadnú škodu.